

انواع و اسباب رحمت خداوند / روایتی جالب درباره گستره رحمت پروردگار

ماه مبارک رمضان به عنوان ماه رحمت خداوند متعال شناخت می شود...

خبرگزاری مهر- گروه دین و اندیشه: ماه مبارک رمضان به عنوان ماه رحمت خداوند متعال شناخت می شود، اما بد نیست بدانیم که رحمت خاص و مشترک پروردگار فراتر و والاتر از هر گناهی است و با اسبابی چون اقامه نماز، دادن زکات، اطاعت از خدا و پیامبر(ع)، استغفار، آشتی دادن میان برادران و صبر بر مصائب و مشکلات به دست می آید.

توجهات، نیکی و بخششهای خداوند متعال را "رحمت" می گویند و چون در ماه مبارک رمضان، توجهات پروردگار و نیکی هایش به طور خاص و ویژه ای شامل همه بندگان می شود، آن را "ماه رحمت" می گویند. البته رحمت خداوند رحمان رحیم یک لحظه هم از مخلوقاتش قطع نمی شود، اما ماه مبارک رمضان، ماه خاص و ویژه رحمت حضرت حق است. رحمت های پروردگار به دو نوع مختص و مشترک تقسیم شده است.

رحمت مختص

رحمت مختص رحمتی است که به پیامبر اکرم(ص) و ائمه هدی (ع) اختصاص دارد، چنانکه در تفسیر آیه 105 سوره مبارک بقره "و الله یختص برحمته من یشاء"، از امام صادق(ع) روایت شده که فرمود مختص به رحمت خدا رسول خدا (ص) و جانشین او است، براستی که خداوند رحمتش را صد قسم آفریده است نود و نه قسمت آن را در نزد خود برای محمد(ص) و علی و عترت آن دو علیهما السلام ذخیره گردانیده و یک قسمت دیگر آن بر تمام موجودات گسترش شده است.

رحمت مشترك

رحمت مشترك، لطف و توجه پروردگار است که شامل همه مخلوقات می شود و از سخن ارزشمند امام صادق(ع) که در بالا ذکر شد فهمیده می شود که رحمت مختص چقدر عظیم است که این همه احسانها و بخششها و عنایات الهی که از ابتدای خلقت تا قیامت بلکه تا ابدیت خود پروردگار که انتها ندارد بوده و هست، تنها یک قسمت از صد قسمت است و در وسعت این رحمت همین بس که از امام صادق(ع) روایت شده که فرمود: زمانی که قیامت می رسد، خداوند رحمت خود را گسترده می سازد به گونه ای که ابلیس در رحمت خدا به طمع می افتد.

از پیامبر اکرم(ص) نقل شده که خداوند به حضرت داود(ع) وحی فرمود همان طور که آفتاب بر کسی که در آن بنشیند تنگ نمی شود، همچنین رحمت من بر کسی که در آن داخل شود تنگ نخواهد گردید.

همچنین نقل شده که روزی به حضرت زین العابدین(ع) عرضه داشتند؛ حسن بصري گوید: از کسی که هلاک شده تعجبی نیست که چگونه هلاک گشته، بلکه از کسی که نجات یافته تعجب هست که چگونه نجات یافته است. حضرت فرمود: من می گویم از کسی که نجات یافته، تعجبی نیست که چگونه نجات یافته، بلکه از کسی است که هلاک گشته تعجب هست که با وجود وسعت رحمت چگونه هلاک شده است.

یک روایت جالب

روایت شده "معاذ بن جبل" از صحابه با دیده گریان خدمت رسول خدا(ص) رسید و سلام کرد، حضرت جواب فرمود و آنگاه پرسید چرا گریه می کنی؟ در جواب گفت؛ جوانی زیبا، بر در خانه است و همچون مادر جوان مرده گریه می کند و می خواهد به خدمت شما شرفیاب شود. حضرت فرمود؛ برو و جوان را نزد من آر، معاذ او را نزد آن حضرت برد، پس از سلام، حضرت پرسید؛ جوان! چه چیز ترا به گریه انداخته است؟ گفت؛ چگون گریه نکنم در صورتی که مرتکب گناهی شده ام که اگر خداوند بزرگ به بعضی از آنها مرا مواخذه کند وارد جهنم نماید و هرگز مرا نیامرزد؟!

در ادامه روایت آمده که حضرت فرمود به خدا مشرک شدی؟ گفت؛ به خدا پناه می برم که به خدایم شرک آورده باشم! فرمود؛ آیا کسی را که کشتن او حرام است کشته ای؟ گفت؛ نه، پیامبر اکرم(ص) فرمود؛ خداوند گناهانت را می آمرزد، گرچه به اندازه زمین های

هفتگانه، دریاها، ریگها، درختان و مخلوقات درون آنها، باشد گفت؛ از همه اینها بزرگتر است. حضرت فرمود؛ خداوند گناهانت را می آمرزد گرچه به اندازه آسمانها، ستارگان، عرش و کرسی باشد. گفت؛ گناهان من از همه آنها بزرگتر است.

معاذ در ادامه روایت می کند پیامبر(ص) با حالت خشمناکی نظر افکند و فرمود؛ وای بر تو ای جوان! گناهان تو بزرگتر است یا پروردگار تو؟ جوان به رو در افتاد و می گفت؛ سبحان الله ربی ما شی اعظم من ربی؛ ای پیامبر خدا! پروردگار من بزرگتر از هر بزرگی است. حضرت فرمود؛ آیا گناه بزرگ را جز بزرگ می آمرزد؟ جوان گفت؛ نه، آنگاه جوان ساکت شد. حضرت فرمود؛ وای بر تو مرا به گناهی از گناهت خبر نمی دهی؟ گفت؛ چرا! سپس جریان کفن دزدی خود را بیان کرد.

اسباب رحمت

قرآن مجید برای تحصیل رحمت واسعه الهی به اسباب و وسائلی اشاره می کند که لطف و عنایت خدا را در پی دارد. از جمله آیه 56 سوره نور می فرماید؛ و نماز را به پا دارید و زکات را ادا نمایید و پیامبر را اطاعت کنید، امید است که مورد رحمت واقع شوید.

آیه 132 سوره بقره فرمانبرداری از خدا و رسول (ص) را مایه رحمت می داند و می فرماید؛ از خدا و رسول پیروی نمایید امید است مورد رحمت واقع شوید.

همچنین آیه 46 سوره نمل استغفار و طلب بخشش از درگاه پروردگار را موجب رحمت می داند و می فرماید؛ چرا از خداوند طلب مغفرت نمی کنید بلکه مشمول رحمت واقع شوید.

همچنین آیه 10 سوره حجرات و آیه 157 سوره بقره، اصلاح میان برادران و شکیبایی در برابر مصائب و آزمایشها و موارد فراوان دیگر که خود بحث مفصلی را می طلبد از اسباب رحمت ذکر می کند.